

Høgskolen i Telemark

SLUTTEKSAMEN

3362 ROMANTIKKEN

29.02.2012

Tid: 9-14

Målform: Bokmål og nynorsk

Sidetall: 6 (inkludert denne forsiden og vedlagte pensumliste)

Merknader: *Slutteksamen teller 60% av endelig karakter.
Midteksamen teller 40%.*

ALLE MÅ BESVARE BÅDE OPPGAVE 1 OG OPPGAVE 2

Eksamensresultatene blir offentliggjort på studentweb.

Fakultet for allmennvitenskaplige fag.

BOKMÅL

Nedenfor finner du to oppgaver (oppg. 1 og oppg. 2). **Begge skal besvares, slik at du til sammen besvarer to delspørsmål (ett fra oppg. 1 og ett fra oppg. 2).**

Oppgave 1

Svar på ett av følgende tre spørsmål:

- (a) Drøft hvorvidt romantikken var en grunnleggende konservativ strømning, idet du refererer til utvalgte pensumtekster.
- (b) Kunsten blir gitt en helt sentral funksjon i menneskelivet av mange romantikere. Gjør først rede for hvordan Schiller i sine brev *Om menneskets estetiske oppdragelse* argumenterer for kunstens betydning. Gå deretter inn på andre pensumtekster som argumenterer for kunstens fundamentale betydning for mennesket.
- (c) Gjør rede for minst to tekster fra den tyske tidlig-romantikken («Jena-romantikken»). Gjør deretter rede for den engelske tidlig-romantikken, med fokus på Wordsworth og Coleridge. Drøft til slutt kort hvorvidt det er noen likhetstrekk mellom den tyske og den engelske tidlig-romantikken.

Oppgave 2

Svar på ett av følgende tre spørsmål:

- (a) Gjør rede for Rousseaus forsvar for den italienske musikken. Gå deretter inn på Hoffmanns hyllest til Beethovens instrumentalmusikk. Gjør til slutt rede for hvilken funksjon Schopenhauer gir musikken i sitt filosofiske system.
- (b) Gjør rede for Nietzsches tidlige filosofi, slik den kommer til uttrykk bl.a. i *Tragediens fødsel*. Gjør videre rede for hans senfilosofi, slik den kommer til uttrykk i bl.a. *Nietzsche contra Wagner* og *Moralens genealogi (On the Genealogy of Morals)*. Drøft hvorvidt Nietzsches senfilosofi representerer et brudd med hans tidlige filosofi.
- (c) Gjør rede for noen sentrale idéer i *Moralens genealogi* av Nietzsche. Gjør deretter rede for viktige momenter i Rousseaus traktat om opprinnelsen til ulikheten mellom menneskene. Drøft hvorvidt det gir mening å sammenligne Nietzsche og Rousseaus kulturkritiske prosjekter.

NYNORSK

Nedanfor finn du to oppgåver (oppg. 1 og oppg. 2). Du skal svare på begge, slik at du til saman svarer på to delspørsmål (eitt frå oppg. 1 og eitt frå oppg. 2).

Oppgåve 1

Svar på eitt av følgjande tre spørsmål:

- (a) Drøft om romantikken var ei grunnleggjande konservativ rørsle, idet du refererer til utvalde pensumtekster.
- (b) Kunsten blir gitt ein helt sentral funksjon i menneskelivet av mange romantikarar. Gjer først greie for korleis Schiller i sine brev *Om menneskets estetiske oppdragelse* argumenterer for kunstens betydning. Gå deretter inn på andre pensumtekster som argumenterer for kunstens fundamentale betydning for menneskja.
- (c) Gjer greie for minst to tekster frå den tyske tidlig-romantikken («Jena-romantikken»). Gjer deretter greie for den engelske tidlig-romantikken, med fokus på Wordsworth og Coleridge. Drøft til slutt kort om det er nokre likskapar mellom den tyske og den engelske tidlig-romantikken.

Oppgåve 2

Svar på eitt av følgjande tre spørsmål:

- (a) Gjer greie for Rousseaus forsvar for den italienske musikken. Gå deretter inn på Hoffmanns hyllest til Beethovens instrumentalmusikk. Gjer til slutt greie for kva funksjon Schopenhauer gir musikken i sitt filosofiske system.
- (b) Gjer greie for Nietzsches tidlige filosofi, slik den kjem til uttrykk m.a. i *Tragediens fødsel*. Gjer vidare greie for seinfilosofien hans, slik den kjem til uttrykk i m.a. *Nietzsche contra Wagner* og *Moralens genealogi (On the Genealogy of Morals)*. Drøft i kva grad seinfilosofien til Nietzsche representerer eit brot med den tidlige filosofien hans.
- (c) Gjer greie for nokre sentrale idear i *Moralens genealogi* av Nietzsche. Gjer deretter greie for viktige moment i Rousseaus traktat om opphavet til ulikskapen mellom menneskja. Drøft om det gir meining å samanlikne Nietzsche og Rousseaus kulturkritiske prosjekt.

Pensumliste for 3362 Romantikken – vårsemesteret 2012

En del av pensummaterialet finnes i Warren Breckman: *European Romanticism. A Brief History with Documents*, Boston & New York, 2008: Bedford/St.Martin's. Pensumtekstene fra denne boken er **skravert** i listen nedenfor.

(O)=Originaltekst

(S)=Sekundærlitteratur

TIL ALLMENN INTRODUKSJON

- 01 Warren Breckman: *European Romanticism. A Brief History with Documents*, Boston & New York, 2008: Bedford/St.Martin's, s. 1-40 (S)

POLITIKK

- 02 «Rousseau, Jean-Jacques (1712-78)», i *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Version 1.0, London and New York: Routledge, 1998 (S)
- 03 Jean-Jacques Rousseau: *A Discourse on a Subject Proposed by The Academy of Dijon: What is the Origin of Inequality Among Men, And is it Authorised by Natural Law?*, 1755, 1 engelsk oversettelse av G. D. H. Cole fra 1923, i utdrag (O)
- 04 *A Discourse on Inequality*, SparkNotes: <http://www.sparknotes.com>, i utdrag (S)
- 05 David Williams: «Edmund Burke: *Reflections on the Revolution in France*», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 05b Wikipedia-artikkel om Edmund Burke, i utdrag (S)
- 06 Edmund Burke: *Reflections on the Revolution in France*, 1790, i utdrag (O)
- 07 Sveinbjørn Thordarson: *Joseph de Maistre: An Unusual Reactionary*, http://www.sveinbjorn.org/maistre_unusual_reactionary (S)
- 08 Joseph de Maistre: *Study on Sovereignty*, 1793-98 (publisert første gang 1884), <http://maistre.ath.cx:8000/sovereignty>, i utdrag (O)
- 09 Frederick C. Beiser: *Enlightenment, Revolution, and Romanticism: The Genesis of Modern German Political Thought, 1790-1800*, Cambridge, Mass. & London: Harvard University Press, 1992, s. 222-244 (S)
- 10 Johann Gottfried von Herder (1744-1803): *Materials for the Philosophy of the History of Mankind*, 1784, <http://www.fordham.edu/halsall/mod/1784herder-mankind.html>, i utdrag (O)
- 11 Johann Gottlieb Fichte: Utdrag fra *What Is a People in the Higher Meaning of the Word, and What Is Love of Fatherland*, 1808, i Breckman (O)
- 12 Adam Müller: Utdrag fra *Elements of Statecraft*, 1809, i Breckman (O)

RELIGION

- 13 «Novalis» & «Novalis: *Die Christenheit oder Europa*», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 14 Novalis: Utdrag fra *Christianity or Europe*, 1799, i Breckman (O)
- 15 Charles Demm: «Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher», i Boston Collaborative Encyclopedia of Western Theology, hentet fra: http://people.bu.edu/wildman/WeirdWildWeb/courses/mwt/dictionary/mwt_themes_470_schleiermacher.htm (S)

- 16 Friedrich D. E. Schleiermacher: *On Religion: Speeches to Its Cultured Despisers*, utgitt på tysk i 1799, engelsk oversettelse av John Oman fra 1893, i utdrag: <http://www.ccel.org/ccel/schleiermach/religion.html> (O)
- 17 Wikipedia-artikkel om Chateaubriands *The Genius of Christianity* (S)
- 18 F.-R. de Chateaubriand: Utdrag fra *The Genius of Christianity*, 1802, i Breckman

ESTETIKK

(a) Geniet

- 19 Edward Young: *Conjectures on Original Composition*, London, 1759, i utdrag (O)
- 20 Alexander Gerard: *An Essay On Taste*, Edinburgh, 1759, i utdrag (O)
- 21 Immanuel Kant: «Kunsten og geniet», i *Agora* 2-3/89, s. 66-82 (§43-50 fra *Kritikk av dømmekraften*) (O)

(b) Det sublime og det gotiske

- 22 «The Sublime», i *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Version 1.0, London and New York: Routledge, 1998 (S)
- 23 Edmund Burke: *A Philosophical Enquiry into the Origin of our Ideas of the Sublime and Beautiful*, 1757, i utdrag (O)
- 24 Immanuel Kant: *Kritikk av dømmekraften*, §25-§29, i utdrag (O)
- 25 Gustav Schilling: «The Sublime», fra *Encyclopadie der gesammten musikalischen Wissenschaften, oder Universal Lexikon der Tonkunst*, i engelsk oversettelse (O)
- 26 Ronald Carter & John McRae: «The Gothic and the Sublime», i *The Routledge History of Literature in English*, London, Routledge, 1997, s. 209-213 (S)
- 27 Slobodan Sucur: «Gothic Literature», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com, i utdrag (S)
- 28 Ann Radcliffe: «On the Supernatural in Poetry», i *The New Monthly Magazine* 16 (1826), s. 145-152, i utdrag (O)
- 29 Mary W. Shelley: Utdrag fra *Frankenstein*, 1818, i Breckman (O)

(c) Diktning

- 30 David Stevens: *Romanticism*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004, s. 8-68 (S)
- 31 William Wordsworth: Forord fra *Lyrical Ballads*, 1800, i Breckman (O)
- 32 Samuel T. Coleridge: *Biographia Literaria*, 1817, i utdrag (O)
- 33 Gerhart Hoffmeister: «Friedrich von Schlegel», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 34 F. Schlegel: «Athenaeum Fragment No. 116» og utdrag fra «On Incomprehensibility», i Breckman (O)
- 35 A. W. Schlegel: Utdrag fra «Lectures on Dramatic Art and Letters, 1808, i Breckman
- 36 A.-L.-G. de Staël: Utdrag fra *De l'Allemagne*, 1810 (O)
- 37 Johann Gottfried Herder: «Shakespeare», i D. Simpson (red.): *The origins of modern critical thought: German aesthetic and literary criticism from Lessing to Hegel*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988, s. 69-84 (O)

- 38 V. Hugo Utdrag fra «Preface to Cromwell», i Breckman (O)

(d) Kunstens betydning

- 39 W. H. Wackenroder: Utdrag fra «Of Two Wonderful Languages and Their Wonderful Power», i Breckman (O)
- 40 Friedrich Schiller: *Om menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*, Oslo: Solum, 1991, 15. og 27. brev (O)
- 41 P. B. Shelley: Utdrag fra «A Defence of Poetry», i Breckman
- 42 R. Wagner: «Art and Revolution», 1849, <http://users.belgacom.net/wagnerlibrary/prose/index.htm> (O)

(e) Musikk

- 43 Maurice Cranston: Utdrag fra «The First Romantics», i *The Romantic Movement*, Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell, 1994, s. 1-17 (S)
- 44 «The Rise of the Italian Comic Opera Style», i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 231-239 (O)
- 45 J.-J. Rousseau: Utdrag fra *Essay on the Origin of Language*, i Peter le Huray and James Day (red.): *Music and Aesthetics in the Eighteenth and Early-Nineteenth Centuries*, Cambridge 1988: Cambr. UP, s. 66-82
- 46 R. Taruskin: Utdrag fra «The First Romantics», i *The Oxford History of Western Music*, bd. 2, Oxford UP (USA), 2010, s. 641-655 (S)
- 47 E. T. A. Hoffmann: Utdrag fra «Beethoven's Instrumental Music», i Breckman
- 48 Tekster om Beethoven fra Beethovens samtid, i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 279-284 (O)
- 49 «From the Writings of Schumann», i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 303-307 (O)
- 50 Robert Schumann / Joseph Freiherr von Eichendorff: *Liederkries*, 1840, overs. til engelsk av Celia Sgroi

FILOSOFI

- 51 Noël Carroll: «Arthur Schopenhauer», i Robert C. Solomon & David Sherman (red.): *The Blackwell Guide to Continental Philosophy*, Oxford & Malden, MA: Blackwell, 2003, s. 30-42 (S)
- 52 Arthur Schopenhauer: *Verden som vilje og forestilling*, Oslo: Solum, 1991, i utdrag (O)
- 53 Arthur Schopenhauer: «The Emptiness of Existence», fra *Essays of Schopenhauer*, hentet fra <http://ebooks.adelaide.edu.au/s/schopenhauer/arthur/essays/> (O)
- 54 Robert C. Solomon: «Friedrich Nietzsche», i Robert C. Solomon & David Sherman (red.): *The Blackwell Guide to Continental Philosophy*, Oxford & Malden, MA: Blackwell, 2003, s. 90-111 (S)
- 55 Friedrich Nietzsche: *Tragediens fødsel*, Oslo: Pax, 1993, i utdrag (O)
- 56 Rüdiger Safranski: *Nietzsche*, København: Gyldendal, 2001, s. 46-88, s. 111-118 (S)
- 57 Friedrich Nietzsche: «Prologue», «First Essay: Good and Evil, Good and Bad», i *On the Genealogy of Morals. A Polemical Tract*, tysk førsteutgave 1887, engelsk oversettelse ved Ian Johnston 2001 hentet fra: <http://records.viu.ca/~johnstoi/Nietzsche/genealogytofc.htm> (O)
- 58 *Genealogy of Morals*, SparkNotes: <http://www.sparknotes.com>, i utdrag (S)

- 59 Friedrich Nietzsche: *Nietzsche Contra Wagner*: <http://www.gutenberg.org> (O)